

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A németek további előnyomulása Verdunnél

A Gaillette-erdőbeli francia védőművek a németek kezére jutottak — 768 francia fogoly — Zeppelinek bombázták Yarmouthot — Csapataink megszállták Tirol délnyugati hegygerincét — Repülőink bombázták Anconát

A Verdunért folyó küzdelemben a németek a várvonal északi részén újabb jelentős sikereket értek el: *elfoglalták a Gaillette-erdőben, valamint a Douaumonttól délre és délnyugatra kiépített francia hadállásokat.* A németeknek ez az újabb tényerése tulajdonképpen már vasárnap következett be, a nagy vezérkar azonban csak most ad hírt róla, miután az említett hadállások birtoka a németek részére biztosítva van. A tegnapi német jelentés azt mondta, hogy „Douaumont erődjétől délnyugatra és délre csapataink a francia árkokért és támaszpontokért még harcolnak. A mai jelentésből megtudjuk, hogy ezeket a harcokat a németek azokkal a francia csapatokkal folytatták, melyeket *Pétain* tábornok ellentámadásra vezényelt az elveszített erődírművek visszafoglalására. Az ellentámadásokat rendkívül nagy erővel hajtották végre a franciák, azonban a súlyos áldozatok hiábavalóknak bizonyultak. A németek kiszélesítették a Verdun várának északkeleti sarkán ütött rést és Douaumonttól előbbre jutottak *Fleury*-hez, a *Gaillette*-erdőbeli francia védőművek elfoglalásával pedig a *Vaux*-nál megvert francia sereget kényszerítették újabb visszavonulásra. E harcokban 764 francia katonát ejtettek foglyul.

Az orosz és a balkáni harcra a helyzet változatlan maradt. A mi vezérkarunk új eseményt csupán az olasz harcokról közöl. Az *Isonzo*-vonalon, valamint *Tirol* déli határán tüzéségi harcok folytak. *Tirol* délnyugati határán, az *Adamello*-csoport területén *csapataink elfoglalták a határszéli hegygerincet.* Az olaszok számára a tegnapi napot repülőink is győzsnappá avatták, *Ancona* ellen intézett nagyszerű támadásukkal. A *Laibach* és *Trieszt* elleni olasz támadásért adott reváns közben, amelynek során nagy pusztításokat vittek végbe az olasz hadikikötő katonai- és gyártelepeiben, két repülőgéppünk áldozatul esett az olasz védőágyúk tüzelésének, a kirándulásban résztvevő magyar repülők főleg a bajtársi odaadása azonban lehetővé tette, hogy vitéz repülőink mindannyian visszatérhettek eredményes utjukról.

Anglia az elmúlt éjszakát sem uszta meg a *Zeppelinek* látogatása nélkül. A német hadi léghajók a norfolki kikötővárosnak, *Yarmouth*-nak erődítési műveire dobtak bombákat.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A belga-francia harcokról A Gaillette-erdő a németek kezén

Berlin, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

St. Eloi-tól délre az angolok erős tüzéségi előkészítés után birtokukba vették a fölüli március 28-án elfoglalt robbantási tölcéért.

Douaumont erőd környékén csapataink április 2-án az erődötől délnyugatra és délre, valamint a *Gaillette*-erdőben erős francia védőműveket elkeseredett harcban elfoglaltak és az elfoglalt állásokban az ellenségnek a legutóbbi éjszakáig folytatott ellentámadásait visszaverték. A franciák különösen jelentékeny erők harcra vetésével és rendkívül súlyos áldozatokkal újból és újból eredménytelenül intéztek rohamot a *Gaillette* erdőben elvesztett védőművek ellen.

Április 2-iki támadásunk alkalmával sebesületlen foglyokban 19 tisztet és 745 főnyi legénységet, továbbá 8 gépfegyvert szállítottunk be.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A német győzelem Vauxnál

Gent, április 4. Azok a fokozott igények, melyeket *Pétain* tábornok a *Vaux* falu környékét védő csapatainak áldozatkészsége iránt tanúsított, ezuttal sem vezetett eredményre. — Ezen nem képesek változtatni *Roussel* ezredesnek és a *Figaro*-nak azok a kísérletei, hogy a németek tényerésének értékét kisebbítsék. A *Gaillette-erdő* taktikailag fontos része a franciák kétségbeesett ellentámadásai után is *szilárdan a németek kezén maradt.*

Ez a legújabb német hódítás igazolja a *Journal de Débats* kritikusanak előrelátását, aki már a múlt héten annak a véleményének

adott kifejezést, hogy a németek azon célból, hogy a *Douaumont*-állásból szélesebb tömegeket toljanak előre, a legelső alkalommal *délkelet felé* igyekeznek levegőhöz jutni, mindig azt a fő célt tartva szem előtt, hogy a leg-rövidebb összeköttetést létesítsék a *Woevres*-síkron újabb támadásokra készülő csapataikkal.

Joffre tegnapi jelentése nem beszél a *Maas* balpartján levő francia főállásról. A védelem lehetőségének tartamát illetően a kritikusok nyilatkozatai megoszlanak, a főszólt azonban a *Pétain*-hadsereg nagy erőfeszítéseire helyezik, amelyek a német párhuzamos akció megállítására irányulnak.

Ha Verdun olesik

Gent, április 4. (Magyar Távirati Iroda.) A párisi *Information* követeli, hogy *Verdun* és *Páris* között egymásután következő *védelmi vonalakat* létesítsenek az esetre, ha a *Verdunnél* folyó harcok a franciákra nézve kedvezőtlenül végződnenek.

A *Temps* megállapítja, hogy a németek *Verdunnél* tizenkét új vasutat építettek és ezért képesek erősítéseiket olyan gyorsan egyik szakaszról a másikra vinni.

Zeppelin-támadás Gr. Yarmouth ellen

Berlin, április 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Az április 3-ikáról 4-ikére virradó éjjel a délkeleti angol tengerpart ellen intézett tengerészeti léghajó-támadás alkalmával az erődítési művekre *Great Yarmouth* mellett robbanó bombákat hajítottunk. A léghajók az ellenség tüzelése ellenére sértetlenül tértek vissza.

A Tengerészeti Vezérkar Főnöke.

A lelőtt Zeppella

Berlin, április 4. A *Vossische Zeitung* jelenti, hogy a lelőtt *L. 15.* 18 főnyi személyzetéből 1 a vízbe fullt, 2 könnyebben megsebesült, 2 tiszt és 15 közember angol fogságba került.

URANIA

szerep — Csütörtök
április 5-6.

Schildkraut-sorozat II.

A bölcsődal

(Das Wiegeliel)

dráma 4 részben.

A főszerepekben:

Budolf Schildkraut

Egede Nissen

Leopoldine Konstanja

Josef Schildkraut.

Musától — Berlinig

pompás 2 felvonásos

bűvölés.

A főszerepekben: Arakó Riek

A legújabb háborús hírek.

Előadások 5 órakor márcsét,

7 és 9 órakor rendszeres helyekkel.

APOLLO

Ma, szerdén!

Előadások 5 órakor

márcsét, 7 és 9 órakor

rendszeres helyekkel.

Henny Porten

vígjáték újdonság

Szerelmi

baletet

szalon vigjáték

3 felvonásban.

Művészet

dráma 2 felvonásban.

Szappanhab

kisasszony

vígjáték.

Háborús beíszemle

harctéri felvétel.

Szakadás készül a francia szociáldemokrata pártban

Genf, április 4. (Magyar Távirati Iroda.) Hervée lapjában, a Victoire-ban azt írja, hogy a szociálista kisebbség állandóan izgat a szociálista miniszterek ellen és izgatásait még a fronton is folytatja. Hervée szerint ennek rövidesen szakadás lesz a következménye a szociáldemokrata pártban.

A buvárhajó-háboru

Az Unio nem szakít Németországgal

Hága, április 4. A Morning Post jelenti Washingtonból: Ámbár a lapok a Sussex elsüllyedése miatt még mindig nagyon feszültnek jelzik Amerika és Németország viszonyát, hangjuk mégis kevésbé pesszimisztikus, mint amilyen néhány nappal ezelőtt volt, sőt egészen nyíltan hangoztatják, hogy a diplomáciai szakítás Németországgal ezuttal is ki van zárva.

A dán nép a semlegesség mellett

Kopenhága, április 4. A Sociáldemokraten, a legelterjedtebb dán ujság heves polémiát folytat a németellenes Aftonbladet sovinszta lappal. Az utóbbi ujság kételkedni merészt a német birodalmi gyűlés ama rezolúciójának őszinteségében, amely a semlegesek jogainak tiszteletben tartását hangsúlyozza. A dán nép — írja a Sociáldemokraten — függetlenül az ilyen sajtó-kirohanásoktól, ki fog tartani igazságszeretében, mert a lakosság túlnyomó része a legszigorubb semlegességet kívánja.

A fegyveres Hollandia Anglia tagadja az átvonulás tervét

London, április 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökséggel hivatalos helyről közlik, hogy Hollandia és az entente között semmiféle történet, ami alapul szolgálhatna a Hollandiában elterjedt szenzációs híreszteléseknek. Az angol csapatoknak Hollandián tervezett átvonulásáról szóló hírek valótlanak.

Az angol követ a királynőnél

Hága, április 4. Az angol követ másfélóra hosszat tanácskozott a külügyminiszterrel, majd kihallgatást kért a királynőtől.

Újabb riasztó hírek

Rotterdam, április 4. Itt tegnap megint riasztó hírek kerültek forgalomba. Az az általános érzés, hogy ha a nagy tömeg még mindig nem fogja is fel az intézkedések jelentőségét, mindamellett közvetlen veszély nem forog fenn. A józanul gondolkozókra egyébként az elővigyázati intézkedések megszigorítása nem hatott meglepően, mert a tavaszra általában nagy jelentőséget tulajdonítanak a katonai helyzet fejlődésének. Hogy Németalföld exponált állásában most megkettőzött a semlegességének védelmére szolgáló rendszabályokat s hogy eziránt Németország megértést tanúsít, azt itt nagy elégtétellel veszik tudomásul.

Mint már több ízben hangsúlyozták, Hollandia határozott magatartása semlegességnek minden irányban való megőrzését és a szuverenitása elleni minden sérelem visszautasítását teszi szükségessé. Ez azonban semmi esetre sem jelenti azt, hogy Hollandia résztvesz a háboruban, mert a nemzetközi jog szerint sohasem tekinthető háborus cselekménynek, ha egy semleges ország fegyveresen utasított

vissza valamely tulkapást. Itt általában az a fölfogás uralkodik, hogy ha az európai hadszíntéren jelentőségteljes, sőt talán döntő események készülnek is, Hollandia meg fogja őrizni cselekvési önállóságát és tovább is folytatni fogja kizárólag nemzeti politikáját.

A kamara titkos ülése

Hága, április 4. A kamara ma titkos ülést tartott. Az ülés után a kormány megnyugtató közleményt tett közzé a legutóbbi mozgósítási rendszabályok céljairól.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Újabb esemény nem történt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A helyzet Valonánál

Genf, április 4. Az athéni jelentések a Valonánál fennálló helyzetet és Olaszország készenlétéit a következőkben ismertetik:

Ma 60,000 olasz van Valonában. A legfontosabb személyiség a városban Zachos kormányzó, egy kalandor, aki Németországban végezte tanulmányait, a konstantinápolyi német bank és a bagdadi vasút ügyvédje volt, majd Wied herceg alatt albán pénzügyminiszter lett Durazzóban. Most egészen eladta magát Olaszországnak s az albánok gyűlölik.

Mióta az olaszok az új görög határ mentén a Dukatistól föl Tepeleig húzó úton vonalat a tenger mellett megerősítették, a görögök a szemben levő Lagara hegyen építettek erődítéseket. Az olaszok által épített utak Valona és Tepele, illetve Dukatis között nehéz tüzérség által is használható elsőrangú hegyi utak.

A budapesti bolgár főkonul lemondott

Budapest, április 4. Pancse Doreff budapesti bolgár főkonul lemondott állásáról.

Görögország Szaloniki kiáltását követeli

Berlin, április 4. A Lokalanzeiger jelentése szerint a görög kormány ismételtén felszólította az entente-hatalmokat, hogy őrítsék ki Szalonikit, mert ellenkező esetben Görögország az entente-hatalmokat teszi majd felelőssé a Szaloniki elleni német légi támadásokért. Magától értetődik, hogy ennek a tiltakozásnak sem lehet nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint az előzőeknek.

Venizelos a király ellen

Genf, április 4. Athéni jelentések szerint Venizelos egy hírlapi cikkben a leghevesebben támadja a királyt interjú-nyilatkozatai miatt. A királyt és a kormányt azzal vádolja, hogy olyan politikára készítették egymást, amely a pénzügyi és erkölcsi tönk szélére juttatta az országot. Ha György, az apa, olyan irányt

követett volna, mint most Konstantin, a fiú, a mostani Görögország nem léteznék.

Az olasz háboru

Budapest, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az arcvonal egyes pontjain a tüzérségi tevékenység mindkét részről élénk volt. Így a Doberdo-fensik szakaszon, Malborgethnél, a Col di Lanán és a Judikariákban.

Az Adamello-szakaszokban csapataink a Lobbi Alta és a Monte Fumo között megszállták a határszéli hegygerincet.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőink bombázták Anconát

Budapest, április 4. (Magyar Távirati Iroda.) — Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről.

Válaszul az olasz repülőik laibachi és trieszti látogatására, tíz repülőgépünk tegnap bombázta Ancona vasútállomását, a gázgyárat, a hajógyárakat és a város kaszárnya-negyedét. Pusztító hatást és tüzelést észleltünk.

Egyik repülőgépünk két srapel telitalálat folytán a kikötő előtt leszállni kényszerült. A Molnár repülőmester által vezetett másik repülőgépünk ekkor melléje szállott és a két bennilőt felvette, azonban súlyos sérülése, valamint a nagy hullámverés miatt nem tudott velük felszállni. A kikötőből egy ellenséges torpedónaszád két járművel kifutott elfogatásuk végett, repülőink bombavetése azonban visszavonulásra kényszerítette. Ekkor két repülőgépünk Vámos tengerészhadapród és Stenta sorhajóhadnagy vezetésével melléjük ereszkedett, a bennülő négy repülőt megmentették és a megrongált gépeket elégették. Valamennyi többi repülőgépünk és repülőnk, a két elpusztított gép kivételével, épségben visszatért.

FLOTTAPARANCSNOKSÁG.

Háboruellenes tüntetés Firenzében

Köln, április 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Kölnische Zeitung jelenti: Firenzében szombaton este a város főterén nagy háboruellenes tüntetés volt, amelyben főleg nők vettek részt. A nők ezt kiáltották:

- Le a háboruval!
- Küldjétek haza a fiainkat!
- Adjatok kenyeret gyermekeinknek!

A rendőrség és a katonaság képtelen volt elnyomni a tüntetést. A prefektúra és a város-háza ablakait a tüntetők betörték. A tüntetések forrongássá fokozódtak. A rendőrségnek ismételtén vissza kellett vonulnia a tömeg előtt. Attól tartanak, hogy a tüntetés egész Olaszországra át fog terjedni.

Apollo

Előleges jelentés!

Prof. Nick Fantom

első kalandja

Rob Robin gyémántjai.

Péntek, Szombat, Vasárnapon.

Ullmann Salamon

fűszer- és csemegenyakereskedése
Ferencz József-ut 69, a Vármegyeházzal szemben.
Telefon 382.

A közelgő Husvét-Poszach alkalmából tiszteletteljesen kérem a n. b. vevőközönséget, sziveskedjék b. rendelmenyét lehető mielőbb leladni, mert egyrészt a nagy áruhiány, másrészt a a személyzeti nehézségek a pontos kiszolgálást igen megnehezítik.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Nincs nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

Az ellenség tüzésége csak Widsytől északra, valamint a Narocz- és Wisniew-tavak között fejtett ki élénkebb tevékenységet.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Közgazdasági életünk a háború után

Kovács Gábor dr. előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A világháború közgazdasági vonatkozásairól szóló, kimagasló értékű népszerű főiskolai előadását Kovács Gábor dr. egyetemi tanár a háború közgazdasági hatásainak ismertetésével fejezte be.

Mindenekelőtt vázolta az utolsó 10—12 év külpolitikai eseményeit, amelyek alapján kétségtelen volt, hogy Európa lángba fog borulni. Csak azt nem tudtuk, mikor és azt sem, hogy a háború tüze mely nagy területre terjed ki? A világháborút megelőző ezen események növelték meg azt az irodalmat is, amely 1904—1914. közt a jövődől háborúval foglalkozik. — Főként az 1912—13-iki Balkán-háború idején dagadt meg ez a literatura, amelynek mezején egy külön tudomány, az u. n. háborús közgazdaságtan is kialakult. Ez a háború mérlegét, annak előnyös és hátrányos oldalai szembeállításával akarja felállítani és vizsgálódásai szerint a háború tulajdonképpen nem is olyan pusztító, mint első tekintetre látszik, sőt időközönként még jótékony hatású is.

Az előadó ismertette ezután azokat a hatásokat, amiket a jelen háború váltott ki. Szólt arról, hogy minden háborús közgazdasági jelenség tulajdonképpen azzal kapcsolatos, hogy közgazdaságunk zárt közgazdasággá volt kénytelen átfejlődni. Így a közgazdaság életműködésének is meg kellett változnia. Ismertette az u. n. „tisztá közgazdaságtan” felfogását az egyes problémákkal szemben, vizsgálta ugyanazokat a jelenlegi háborús közgazdasági helyzetben is, hogy az ellentét annál élesebben tűnjön ki. — Beszélt a közgazdaság legfontosabb problémáiról, az áralakulásról, amit a háborús állapotok a legfontosabb élelmi cikkeknek hatóságai megállapításra bíztak. Ismertette röviden a háborúnak a pénzre, a valutára, a devizákra gyakorolt hatásait s eredményül azt szűrte le, hogy ha első tekintetre ujaknak tetszenek is a háború közgazdasági tanulságai, az elméletnek semmiféle új problémát a háború nem adott. Adott a történelmi, mert ez, mint leíró tudomány, feltétlenül új jelenségekre bukkan. De az elmélet tudja, hogy ezek az ujaknak tetsző jelenségek csak egyszerű következményei annak az állapotnak, amely a zárt közgazdaságban előtűnik áll. Eppen így a gazdasági fejlődés szempontjából sem ad a háború semmi újat a jelenlegi háborús szocializmustól eltekintve, ami azonban a háború után magától megszűnik. Ez a háborús szocializmus csak kényszerállapot, de semmi köze sincs ahhoz a szocializmushoz, amit a fejlődés szükségszerű tényei alapján várt egy közgazdasági irányzat. A háború után az emberek megint a régiék lesznek s a gazdasági fejlődés is a kapitalisztikus társadalmi rend keretébe tér vissza, oda, ahol a háború előtti volt s ezen rend keretében lesznek újítások, reformok, amik azonban a gazdasági fejlődés nagy útját nem érintik.

Kovács Gábor dr. előadását a közönség feszült figyelemmel hallgatta meg és utána lelkesen tüntetett a tudós professzor mellett.

Rendőrkapitány és betörő harca

Tolvajtógás revolverlövés

Nagyváradról jelenti tudósítónk: A napokban kifosztották Kabos Béla ügyvédnek a Rulikovszky-úton levő nyaralóját. A rendőrség napokon át eredménytelenül nyomozott, míg vasárnap délután a véletlen a rendőrség kezére juttatta a veszedelmes embert, akiről kiderült, hogy hosszabb ideig lézengett Debrecenben is. A betörőt Dajka Endre dr. rendőrkapitány személyesen fogta el, miközben revolverét is kénytelen volt használni.

Dajka Endre dr. rendőrkapitány vasárnap délutáni sétája közben a Rulikovszky-úton egy gyanús embert vett észre az Aduna-patak partján levő katonai szénáskertben, amely rosvott multu egyének kedvelt tanyája. Amikor oda ért, észrevette, hogy egy iparos, vagy kereskedő segéd külsejű alak lázas gyorsasággal pakol ruhanemléket. Beszélgetni kezdett vele, majd meggyőződésén arról, hogy rosvott multu alakkal van dolga, felszólította, hogy kövesse a rendőrségre. A földön kuporgó alak megdöbbenve nézett a rendőrkapitányra, aki hirtelen előkapta revolverét s a fiatalember mellének szegezte.

— No, mi lesz! — rivalt rá Dajka kapitány. Pakolj és kövess!

A fiatalember vállat vont, aztán pakolni kezdett. Közben elmondta, hogy Nagyszalon-tára való, Szécsi Károlynak hívják s a feleségét várja. A rendőrkapitány a pakk alatt egy kötelet pillantott meg, amelyet hirtelen felkapott a földről. Erre a mozdulatra a csomagoló férfi riadt mozdulatot tett. Dajka Endre rákiáltott:

— Ha ellenállsz, vagy menekülni próbálsz, meglőlek! S hogy rájesszen, a föld felé irányozva elsütötte a revolverét. Szécsi Károly felordított, eldobta a csomagokat s az Aduna patakon keresztül futásnak eredt. A rendőrkapitány hosszas üldözés után a honvédkaszárnya előtt néhány katona segítségével elfogta.

Amikor elfogták, a rendőrkapitány első gondolata volt, hogy a bűnjeleket biztosítsa s mivel ezeket magával Szécsivel akarta elhozni, ráparancsolt, hogy a katonákkal együtt menjenek vissza. A fiatalember nyöszörgőve kijelentette, hogy nem tud menni, mert meg van lőve. A kapitány nem hitt Szécsinek és két markos katonával akarta elvitetni, azonban még a kaszárnya lépcsőjén vérfoltokat vett észre s a katonai orvossal bekötöztette a sebet, majd a mentőkért telefonált. A mentők a biharmegyei közpórházba szállították Szécsit, akinek a jobb lábszárából még vasárnap délután kivették a revolver golyóját, amely a lábszárcsontban megakadt. A bűnjeleket biztosították s ezekben Kabos ügyvéd a holmiját tényleg felismerte. Tegnap délután a mentők a rendőrségre szállították Szécsit, mivel a kórházban félték, hogy a betörő megszökik vagy kárt tesz magában. Megállapították, hogy Szécsi egy éve szabadult ki a váci fegyházból, ahol három évet ült betörés miatt. Az is kiderült róla, hogy katonaszökevény. A mult év október havában be kellett volna vonulnia. Amióta a fegyházból kiszabadult, Debrecenben, Nagyváradban és Szatmáron csavargott.

HIREK

A Protestáns Irodalmi Társaság debreceni körének első felolvasó ülése

A megalakulás és csendes taggyűjtés után a M. P. I. T. debreceni köre e hó 8-án, szombaton lép először programja beváltási szándékával a nagyközönség elé. — A nyilvánosság előtti szereplésével jelét kívánja szolgáltatni amaz elsőrendű protestáns nevelői és felvilágosítói hivatástudatának, mely Debrecen intelligens társadalmára vezetésében és irányításában reá várakozik. E célra alkalmat kíván nyújtani a közönségnek, hogy betekintsen a kör feladatai sokféleségébe és megismervén az eszközöket, melyekkel nemes feladatát munkálni és megoldani igyekszik, egyuttal a cél és jelleg által megszabott kereteken belül kellemes szórakozáshoz is jusson.

Nem kételkedünk benne, hogy Debrecen társadalmának színe-java fogja meghallgatni a M. P. I. T. debreceni köre szombat esti oktató és irányító fejtegetéseit és élvezni a művészi est sorra kerülő többi számait, nemcsak azért, mert Debrecen városa hagyományosan össze van növe mindennel, ami protestáns, kulturális jellegű és nemes, hanem azért is, mert a helyi kör szellemi működése iránti érdeklődéssel, célja és eszményei kifejtése meleg helyesléssel egy olyan kulturintézményt segít megerősödni, amely a protestantizmus hatalmas erejét és nemesen erjesztő hatását kívánja és fogja a nyilvános szereplések körén tulmenő intenzív szellemi munkával is Debrecen város és vidéke öntudatába, életébe átvinni.

A szombat este 5—6 óra között tartandó felolvasó estély műsora a következő: 1. Énekel a kollégiumi kántus. 2. Elnöki megnyitó, tartja Erdős József dr. egyetemi teológiai tanár. 3. „Világi papok” címen értekezik Kun Béla dr. egyetemi tanár. 4. Hammerstedt János zongoraművész előadja: a) Bach J. S.: Fantazia d-moll; b) Schubert F.: Allegro assai; c) Burchardt M.: Rondo fis-dur. 5. Énekel a kollégiumi kántus. A felolvasó estélyre belépő díj nincs.

A helyi kör ügyei felőli szives tájékoztatásul és céljai meleg felkarolása szemléltetésére közöljük az érdeklődő közönséggel, hogy az eddig gyűjtött tagok száma immár félezerre rug s a debreceni református egyházon kívül a helyben és a vidéken alapító tagokul jelentkezett intézmények és magánosok száma is igen jelentékeny. A nemes munkát megáldja az Isten s szerető és támogató érdeklődéssel szokta kísérni a jóra fogékony és minden igaz ügyért hevülni tudó közönség. — Ily reményben ajánljuk tehát a M. P. I. T. debreceni köre szombat esti felolvasó üléseit Debrecen megértő társadalmára szives és jóindulatul figyelmébe.

— Böjti istentisztelet. Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 5 órakor böjti istentisztelet lesz.

— A budapesti posztócsalók a hadbírószág előtt. Budapesti tudósítónk táviratozza: A budapesti honvéd hadosztálybírószág ma délelőtt kezdte tárgyalni Soós ezredes-hadbíró elnökléte alatt a budapesti posztócsalók ismeretes bűnügyét. Az ügyész indítványára a hadbírószág zárt tárgyalást rendelt el.

— Debreceni hősök kitüntetése. A király megparancsolta, hogy Horváth János dr., a 3. népfőlkelő gyalogezrednél beosztott népfőlkelő főhadnagynak, Nits Dániel, a 3. honvéd gyalogezrednél beosztott népfőlkelő hadnagynak, Bosnyák József, a 3. honvéd gyalogezrednél beosztott népfőlkelő főhadnagynak az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a legfelső dicső elismerés tudul adassék. — A hadseregőparancsnokság az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül Török Sándor honvédnek a 3/II. népfőlkelő zászlóaljban az I. osztályú ezüst vitézségi érmet, Gáspár László, Németh Sándor szakaszvezetőknek, Hanauer Dezső, Kövér Gábor tizedeseknek, Molnár Ferenc, Gy. Szabó Lajos ővezetőknek, Bakos Kálmán, Dombi Imre, Kállai Lajos, Kathi Sándor és Tölcsér Mihály hon-

A Feller-féle étvágygerjesztő, enyhén hashastó hatású Rebarbara

„Elsa-Pilulák”

megkönnyebbülést hoznak.

6 doboz bermentve 4 K 40 f. Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrálé 130. sz. (Zágrábmege). — Több mint 100,000 köszönőlevél.

védettek a 3/II. népfőlkelő zászlóaljban. Schleisz Pál zászlósnak, Maggári András őrmesternek a 3. honvéd gyalogezredben a 2. osztályu ezüst vitézségi érmet, Kelemen Mátyás 3. honvéd gyalogezredbeli honvédnek a bronz vitézségi érmet adományozta.

— **Zenedei hangverseny.** Ma este a Zenede dísztermében a növendékhangversenyek kereteit messze meghaladó nivóju koncertet hallgatott végig nagyszámú, előkelő közönség. A magasabb osztályok növendékeinek elitje mutatta be tudásának és művészetének legjavát. A zongoratanzakon Irinyi Ilona kész művésznőnek mutatkozott Chopin As-dur balladájának mély megértésről tanuskodó játékaival. Ugyancsak Chopint játszott kiváló stílus-érzékkel s technikával Nagy Vilike. Brück Gyulának, a debreceni Zenede európai híri tanárának egy legújabb, feltűnő szépségű koncert-etudéját Balázs Magda interpretálta elsőrendű technikával és kitűnő művészi készséggel. Losonczy Irma egy Fery-darabban produkált értékeset. Szép sikerrel játszottak Zoványi Ilonka és Klein Boriska. Hegedűszám egyedül Páricsy Pál jól értelmezett, biztos technikájú előadása volt. Az énekszámokban igazán művészi adott dr. Csath Kálmán, akinek meleg tónusu, fejlett művészi intellektust igazoló Puccini-előadása igaz gyönyörűséget szerzett. Somogyi Etelkának egy sikerült Verdi-áriáját tapsolták.

— **A magyar címer.** A debreceni tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán ma délután kezdte meg előadását R. Kiss István dr. egyetemi tanár **A magyar és közönségi címerről** címen. Nagyszámú közönség gyűlt össze az előadás meghallgatására a vármegeyháza dísztermében. Érdekesen ismertette az előadó a címer fogalmát. A címer nem más, mint az állam képe. — Arra való, hogy az államot más államtól megkülönböztesse, minthogy az államot magát látható módon kifejezi. A címer olyan szerepet tölt be a közéletben, mint a személyes névadás a nyelv-tanban. A régi magyar lovagkor hozta dívatba a címet. A páncélba burkolt lovagoknak szolgált ismertető jel gyanánt. A magyar címernek két főalakja van: a paizs-alak és a sisak-része. Minden más rész, mint a rangjelző, a korona, a jelszavak, a címertartó, a címersátor, stb., mellékes részek, amelyek a kor izlése és stílusa szerint változni szoktak. Mint nagy multu, hatalmas állammak, három címere van: az eredeti vagy kis címer, a középcímer, amely a társországokat is fölönteti. A nagy címer nálunk csak a koronázás alkalmával használják, amikor a koronázott király az igényelt tartományok visszaszerzésére is esküt tesz. A magyar közönséget elsősorban a kis címer, vagyis az államcímer érdekli. Ezen a címeren a nemzeti jelvény a csikos paizs: a fehér csik a turul zászló nyoma, a vörös pedig az Árpád-királyok címeréből való, míg a kettős kereszt az apostoli királyi méltóság jelvénye. Vetített képekben mutatta be a régi címerek képét. A közönség lelkesen tapsolt R. Kiss István egyetemi tanárnak az előadásért, melyet csütörtökön folytat.

— **Visszaélés a lisztmérés körül.** A rendőrséghez több panasz érkezett a közönség köréből, hogy egyes lisztüzletekben nem szolgálják ki azt a lisztmennyiséget, amely az átadott lisztutalványok alapján járna, hanem kevesebbet mérnek ki a vevő részére. A rendőrség a panaszok folytán megindította a nyomozást, melynek során megállapította, hogy az **István-gőzmalom Csapó-utcai raktárában** tényleg kevesebb lisztet mérnek ki a vevő részére, mint amennyiről az átadott lisztutalvány szól. — **Rostás István** rendőrfőkapitány **Kondor Kálmán** városi főszámvevővel és detektivekkel megjelent az István-gőzmalom Csapó-utcai lisztárúsító üzlete előtt és néhány ott várakozó asszonynak átadott lisztcédulákat, hogy az üzletben vásárolják meg a lisztet. A kiszolgált lisztet a rendőrség lemérte és kiderült, hogy **csakugyan kevesebb lisztet adtak, mint amennyiről a lisztutalvány szól.** Ezen az alapon a rendőrség megindította a **kihágási eljárást** a lisztraktár vezetője és személyzete ellen, akik azzal védekeznek, hogy **nincs idejük bajlódni a dékákkal,** ezért nem mérték ki pontosan a lisztet. A rendőrség ma több panaszost hallgatott ki az ügyben.

— **A legsikerültebb Schildkraut-film.** Egy nagyszerűen megírt dráma, a **Bölcsődal,** kerül ma bemutatóra az Urániában. Schildkraut és partnerei valamennyien díszei a film-művészetnek és a gyönyörű drámát kitűnően játsszák meg. Egy kedves két felvonásos film-humoreszk, **Mucsától — Berlinig,** Arnold Rickkel a főszerepben, kerül még bemutatóra és így a műsor minden pártolást megérdemel.

— **A hölgyek figyelmét** felhívom, amennyiben most nagy választékban vannak még kosztüm- és ruha-kelme, selyem újdonságok, ruha-vásznak, grenadinok. **Frank Sándor** női divat és fehérnemű cégénél. Telefon 12-56.

— **Szerelmi baleset.** Egy bájos, kedves vigjáték kerül ma bemutatóra az Apollóban, melynek címe: **Szerelmi baleset.** — E pompás szalon-vigjátéknak főszerepét **Henny Porten** játssza megkapó közvetlenséggel. Mint-hogy a kitűnő vigjáték mindenhol nagy népszerűsége telt szert, valószínűleg tartjuk, hogy Debreczenben is hatást fog kelteni s különösen a páholyközönségnek érdeklődését fogja lefoglalni. Ma az előadások 5, 7 és 9 óra-**kor** kezdődnek.

— **A Pesti Hírlap** szombati számához csatolt „Alkalmi könyv-vásár” című jegyzékben foglalatt leszállított áru könyvek **Aczél antiqvariumában** (Első Takarékpalota) kaphatók.

— **Frank Sándor** női divat céghez megérkeztek a legújabb szabású blousok. Telefon 12-56. szám.

— **Cipőüzlet áthelyezés** végett a raktáron levő összes cipőim minden elfogadható árban kiárulom. Amerikai egész varrott cipő 20 korona. Nagy cipőárúház, Hatvan-utca 8.

SZÍNHÁZ

SZERDA: *A falu rossza*, népszimni. (Müked-
velői előadás a Katona-Otthon javára.)

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-ékszertől, brillánstól, zaloggyeget vesz, meghívásra haxhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Modern
2—3 szobás, villanyvilágítással ellátott nyári lakást keresek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Raktárnak
esetleg jobb irodai szolgát azonnali belépésre keresünk. Kubinyi Lajos és Társa, Gróf Degenfeld-tér 6.

Monostorpályi határában 300 hold szántóföld 5 holdas parcellákban is haszonbérbe, felibe, vagy harmadába kiadó. Értekezhetni **Teleky Péter** ispánnál Monostorpályiban, vagy a Debreczeni **Gazdák Bankjában,** Kosuth-u. 17.

Krámer Józsefné
„Bika” bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel, hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondulolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Szabászati tanintézetben szabásmintarajzok modell után megrendelhetők **Szent Anna-utca 32.**

Gyógyfürdő
vasutállomás mellett, 20 hold földdel, jó forgalmu, betegség miatt eladó. **Alföldy László** fürdős, Hajdunánás.

30—40 mássa
hagyma, eladó bővebbet a kiadóhivatalban.

Kocsis keresztelők.
Jelentkezhetni Debreczeni **Gazdák Bankjában,** Kosuth-utca 17.

Somossy László cég

HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA

kirakatalban látható a

Tavaszi Costümkelme

és ruha-selyem

ujdonságai.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Plac-utca 49., a főpostával szemben.

Valódi brünni szövetek

Tavaszi- és nyáriszezon 1916.

A meddig a készlet tart!
1 év 3-10 m hosszú úri ruhára
(kabát, nadrág, mellény), szalonruhászöveteket,
felöltözösveteket, sportruhászöveteket, selyem-
kamgaruszöveteket, ugymind
nőkösztümszöveteket
küld olcsó gyárakért a hiteles és szolid jölmisert
posztógyártelep

Siegel-Imhof, Brünnben

Minták ingyen és bérmentve.

A magányvevő előnye a szöveteiket egyenest a gyárhelytől Siegel-Imhof cégtől rendelni jelenleg jelenléteknél mint mindenkor. A korai anyag bevásárlás következtében ma is abban a helyzetben vagyunk, vevőinknek az olcsó és értékes szöveteiből dús kiválasztást nyújtani. Minden rendelésnek mintahű és gondos kiviteléért szavatolunk.

Debreczen, Miklós-utca 16. számú

lakás és magtárhelyiséggel örök áron eladó. Venni szándékozók levéileg értekezhetnek **Matolay Miklós** uradalmi tisztartóval **Felgyő-puszta** (posta) **Csongrád m.**

Május elsejére

keresek száraz raktárt vagy 1 szobás lakást. Ajánlatok **Bika bérház** II. em., 2. sz. lakásba intézendők.

Hirdetmény.

Nagyléta állomástól 4—5 km.-nyire, a Gőzhát-tanyán **2000 darab akác,** melyből 177 kbm. szerszámfa, a homokligeti tanyán 750 kbm. **tölgyfa,** melyből 68 kbm. müfa, **tövon eladó.** A fákat egy éven belül kell a vete-mények és ültetvények lehető kimé-lésével kivágni és elszállítani. A venni szándékozók legyenek szivesek írásbeli ajánlataikat **dr. Okolicsányi ügyvédhez, Budapest, VI., Andrássy-ut 5. szám** beküldeni. A vételárat a megállapodás létrejöttkor kell fizetni. Tudakozódni **Pádár Mátyás** urnál is lehet **Debreczenben, Kandia-u. 6.**

Meghívó

a Debreczeni Takarékszövetkezetnek

1916 április hó 14-én d. u. 4 órakor az intézet helyiségében (Plac-u. 34.) tartandó

V. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére jegyző és annak hitelesítésére két tag kijelölése.
2. A szavazatszedő-bizottság három tagjának kijelölése.
3. Az 1915. évi mérleg és zárszámadásaink elő-terjesztése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása: ennek alapján határozathozatal és a felmentvények megadása.
5. Felszámolás kimondása feletti határozathozatal.
6. Öt felszámoló-bizottsági tag választása.
7. Egy lemondott felügyelő-bizottsági tag helyének betöltése.
8. Esetleges indítványok.

Megjegyzések: A mérleg, valamint a zárszám-adások a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetezet helyiségében megtekinthetők.

A közgyűlésre vonatkozólag egyébként az alapszabályok 27—33. §§-ai intézkednek.

Miután a fenti tárgysorozattal 1916 április 4-ére már egybehívott közgyűlés a határozatképes-séghez elegendő számú tag megjelenésének hiányá-ból megtartható nem volt, ezért a most egybehívott közgyűlés az alapszabályok 30. és 48. §§-ai értel-mében a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül megtartható lesz.